

המלצות עיקריות למדיניות

כמענה לאתגרים ובמטרה ליצור ולממש הזדמנויות, על ישראל לנקוט פעולות אקטיביות במספר מישורים:

1. שימור היחסים המיוחדים עם ארצות הברית

- יש להדגיש מול ארצות הברית את השתייכותה של ישראל ל"מחנה הדמוקרטיות", תוך נכונות להרחיב את הדיאלוג המדיני והטכנולוגי בין המדינות
- יש לתת ביטוי פומבי לתמיכתה של ישראל באוקראינה ולבחון את הרחבת הסיוע לה
- יש לקדם יוזמות שייצקו תוכן ביחסים עם מדינות המזרח התיכון ברובד הביטחוני, במסגרת שיתוף הפעולה בניהול CENTCOM וברובד המדיני-כלכלי, כאשר ועדות 'פורום הנגב' הן אחת המסגרות

2. שימור מערכת האיזונים הדמוקרטית המהותית, בדגש על עצמאות המערכת המשפטית

- יש לקדם את מימוש תוכנית החומש לחברה הערבית, במסגרת מדיניות שתכליתה לצמצם פערים בחברה הישראלית
- יש להרחיב את שורותיה של משטרת ישראל ואת יכולות הצבא בסדיר ובמילואים, ובמסגרת זו גם להקים את המשמר הלאומי
- יש לשמר את מערכת האיזונים והבלמים בין הרשויות השונות בישראל, ולממש צעדי שינוי באחריות ובאיטיות

3. קידום אופציה מבצעית במקביל למאמץ לכונן מערך מדיני בינלאומי בהובלה אמריקאית מול תוכנית הגרעין האיראנית

- על ישראל לדחוף להכרזה על כישלון המשא ומתן לחזרה להסכם הגרעין ולמימוש הסנקציות האירופיות, בכפוף להפרת ההסכם (ה-"snapback")
- יש לפעול להרחבת הסנקציות על המשטר האיראני מעבר להקשרי הגרעין, עקב פגיעה בזכויות אדם ודיכוי מחאות עממיות, כמנוף לחץ

4. שימור פוטנציאל היפרדות וייצוב הרשות הפלסטינית

- הקרבה לתום עידן אבו מאזן מחייבת לשמר את הקשר עם צמרת הרשות הפלסטינית ועם מחליפיו האפשריים, מתוך הבנה כי היחלשות דרמטית של הרשות מנוגדת לאינטרס הישראלי
- בשטח מומלץ לקדם צעדי היפרדות, תוך השלמת גדר ההפרדה וסגירת כל פרצותיה
- יש לממש תוכנית לחיזוק מנגנוני הביטחון הפלסטיניים בחסות אמריקאית
- יש לקדם תוכניות מתאר בשטחי C, תוך מיפוי ישראלי של גושי ההתיישבות ושל אפשרויות הבנייה והפיתוח הפלסטיניים
- בתחום הכלכלי מומלץ לקדם מהלכים שירחיבו את התעסוקה בשטחי הרשות הפלסטינית וכן לקדם הקלות, תוך נכונות לבחון מחדש את 'הסכם פריז'

צילום: צה"ל

5. העמקת שיתוף הפעולה עם מדינות האזור ומיצוי האפשרויות להרחבת 'הסכמי אברהם'

- אי־ההגעה להסכם עם איראן מהווה כר פורה שיש לנצלו לשם העמקת שיתוף הפעולה הביטחוני עם מדינות האזור
- יש לקדם ולממש הסכמים כלכליים בתחומי התשתיות והאקלים. מול מצרים וירדן יש לקדם סחר ולהעמיק את שיתוף הפעולה בתחום הגז הטבעי, ומול ירדן יש לממש את הסכם החשמל תמורת מים

6. היערכות למענה צבאי ולפעולות להחלשת ארגון חזבאללה

- יש להגביר את הלחץ המדיני והכלכלי על חזבאללה באמצעות הרחבת משטר הסנקציות
- יש לתמוך בהסכם הגז ולקדם מאמצים למינופו, וכן לקדם סיוע כלכלי מפוקח ללבנון
- במקביל יש להכין מענה צבאי מרתיע למקרה שחזבאללה יאתגר את ישראל, וכן פעולות חשאיות וסמויות להמשך החלשתו ולייצוב ההרתעה מולו

7. נדרשת בחינה מחודשת של המב"ם בסוריה ומיקודו בשליחי איראן

- יש לשוב למדיניות העמימות במב"ם
- יש לבחון עם ארצות הברית, ירדן וטורקיה אפשרות לקדם תמיכה באזורי אופוזיציה ובגורמי התנגדות בסוריה, על בסיס היגיון הומניטרי ובמטרה להחליש את ההתבססות האיראנית ולשמר את חולשת משטר אסד כאינטרס ישראלי

8. נדרשות רפורמות בבניין הכוח הצבאי, בדגש על מודל הגיוס והשירות

- יש לקדם את מודל הגיוס והשירות הרב־ממדי שהוצע על ידי המכון
- יש למקד את הקשב בבניין כוחות היבשה בסדיר ובמילואים, תוך מיסוד רעיונות של שילוב אדם ומכונה באופן אחראי ונרחב
- יש להיערך לגיבוש מזכר ההבנות הביטחוני החדש עם ארצות הברית

Photo: REUTERS